

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2017

Čisté nebe o.p.s.

...tady žiji, miluji a dýchám!!!

OBSAH

Úvodní slovo	3
Základní informace o organizaci	4
Aktivity v roce 2017	5
Ostatní zajímavosti a informace	14
Hospodaření	17

ÚVODNÍ SLOVO

Dobrý den, vážení příznivci čistého ovzduší na Ostravsku, hezký den také těm ostatním, kteří – světe div se – existují.

Hodnotíme uplynulý rok 2017, který s odstupem vidím jako rok vnitřních změn naší organizace. První významná změna se udála na postu ředitele, o které se dočtete dále, rád bych zde srdečně poděkoval Aničce Ploškové, za její entuziasmus a opravdový zájem o zlepšení; její cestovatelské sny ji ale po dohodě s námi odvály na cesty.

Také se ale měnil v našich diskusích také přístup k celé problematice. Méně pozornosti jsme věnovali průmyslu, který s výjimkou koksovny v Přívoze považujeme za menší zlo, než dříve (klíčový Arcelor Mittal má za sebou řadu úspěšných opatření proti emisím).

Jako rostoucí problém vnímáme dopravu v celé její šíři, od její organizace, absence některých staveb, namátkově jde třeba o porubský severní spoj, prodlouženou Rudnou na Opavu (zde je na místě jmenovat hlavní a vědomou brzdu, pana architekta (!) Rychtára), smysluplné cyklostezky, nekoordinované opravy, a jak se nyní ukazuje na Rudné ulici, také neakceptovatelné zanedbávání dopravní infrastruktury; až po čmoudící auta, která dle vyjádření velitele Policie ČR v Ostravě pana Zlého (přitom je docela vstřícný ☺) nemají legislativní řešení.

Pod vedením nového ředitele jsme položili základy pro větší a bohatší mezinárodní spolupráci, především s Polskem; nadchl se pro projekt mobilních měřících stanic, pokračovatelů našich Kanárků, který se letos pod názvem Dustee již realizuje.

Jsme také členy dvou komisí - na úrovni města a kraje. Upřímně řečeno, schopnost politiků neřešit problémy pomocí komisí je ohromující. Ale na druhé straně to bereme i jako uznání naší práce a možnost komunikace, kterou za minulých politických garnitur nikdo neprojevil, spíše naopak.

S novým ředitelem máme zpracovaný nový plán, čeho chceme dosáhnout, tak nám držte palce a nechte se překvapit. Prozradím jen, že vedle mobilní aplikace Čistý komín, která umožňuje zveřejnit čmoudící lokální topeniště, chystáme její sestru Čistý výfuk. Jistě uhodnete, co bude kritizovat.

Čistý vzduch přeje

JAN KOZINA
předseda správní rady
Čisté nebe o.p.s.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI

Čisté nebe o.p.s.
Heřmanická 1648/5, 710 00 Ostrava
IČ: 28642996
Číslo účtu: 43-8475580287/0100
Datová schránka: kzh2yjh
info@cistenebe.cz

www.cistenebe.cz | www.facebook.com/cistenebe | www.twitter.com/cistenebe

Vznik: 23. 12. 2010

Registrace: obchodní rejstřík, Krajský soud Ostrava, sp. zn. O 297

NAŠE POSLÁNÍ:

Posláním Čistého nebe je prosazovat právo obyvatel Ostravska na čistý vzduch.

NAŠE VIZE:

V oblasti znečištěného ovzduší Ostravska být sjednocující a aktivizující platformou všech zúčastněných stran při hledání jejich rozumného soužití s cílem zvýšení kvality života.

LIDÉ:

SPRÁVNÍ RADA

Jan Kozina
Kamila Smutná
Andreas Triandafilu

DOZORČÍ RADA

Jiří Klega
Ivo Kvasnička
Markéta Ubíková

ŘEDITEL

Anna Plošková
od 1.8. 2017 Nikola Carić

AKTIVITY V ROCE 2017

I. DEMONSTRACE „TICHO SMOG NEVYŘEŠÍ“

23. února v 16 hodin jsme společně s iniciativou Probuď domy uspořádali happening s názvem Ticho smog nevyřeší. Smogová situace byla na Ostravsku vyhlášena téměř nepřetržitě od poloviny ledna. Ke 14. únoru byl navíc vydýchán roční limit 35 dnů pro prachové částice pm10 na několika měřicích stanicích v MSK (Věrnovice, Rychvald). Měli jsme dojem, že přes závažnost situace je míra podniknutých okamžitých opatření velmi slabá.

Na happeningu jsme proto vnesli konkrétní požadavky směrem k městu a kraji - předali jsme je primátorovi města Ostravy Tomáši Macurovi. Jednalo se o opatření jednak krátkodobá, reagující na aktuální smogovou situaci - požadovali jsme např. vypracování regulačního plánu pro smogové situace do podzimu roku 2017 a opatření dlouhodobá, která ze stavu životního prostředí činí prioritou, na kterou je kladen největší důraz při úvahách o budoucnosti kraje. Požadujeme také větší transparentnost v komunikaci špatného stavu ovzduší. Požadavky v příloze (č. 1).

Banner k události (credit: Petr Holuša)

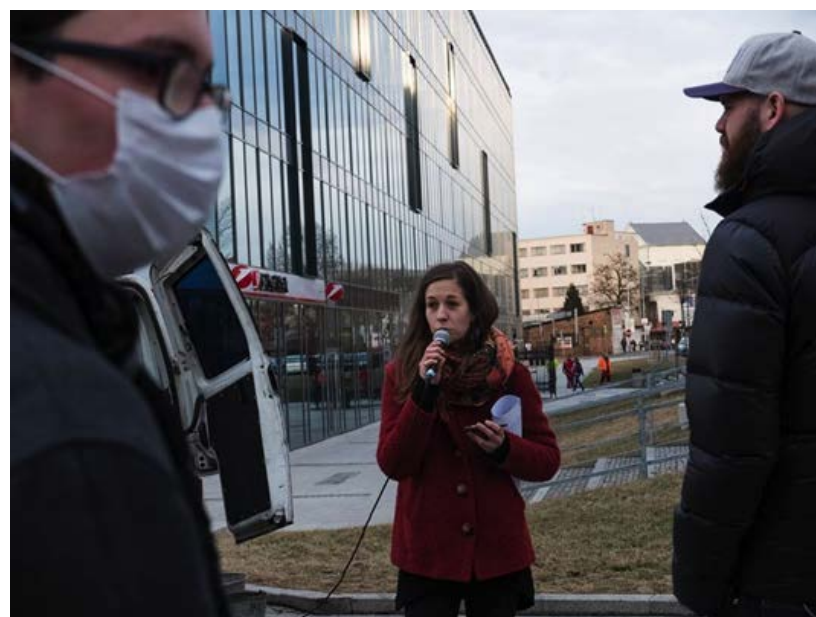
Účastník demonstrace před Novou Radnicí (foto: Michaela Weimann)

Účastníci happeningu (foto: Michaela Weimann)

Názory účastníků happeningu (foto: Michaela Weimann)

Ředitelka Čistého nebe Anna Plošková při úvodním prohlášení (foto: Michaela Weimann)

POŽADAVKY NA MĚSTO A KRAJ - CHCEME TRANSPARENTNOST!!!

A. KRÁTKODOBÉ

Požadujeme zpřísnění regulačního plánu pro smogové situace (do podzimu roku 2017). Chceme, aby se už při inverzi a vyhlášení upozornění razantně omezily všechny typy znečišťovatelů emitující tuhé prachové částice. K větší transparentnosti navrhuje:

1. Informace na webových stránkách MSK o tom, jak konkrétně se reguluje průmysl během smogové situace/regulace a o jaké hodnoty se tím sníží emise znečištění u zdrojů podléhajících regulaci.
2. Informace o stavu ovzduší na tramvajových zastávkách, oznámení o smogové situaci v MHD.
3. Řešení dopravy během smogových situací (významné omezení provozu vozidel s vysokými emisemi na území se smogovou regulací, výrazná podpora MHD či MHD zdarma během smogových situací).
4. Roušky či respirátory osobám nadměrně vystaveným znečištěnému ovzduší (např. policisté, technické služby apod.).
5. V době smogové situace navrhnout opatření, která ochrání děti (smogové prázdniny, lepší informovanost do škol a školek - rychlé informace vyučujícím, např. formou sms zpráv).

B. DLOUHODOBÉ

Chceme, aby zlepšování životního prostředí a tím pádem kvalita života byly prioritou, pro kterou se musí zajistit:

1. Dotace na čisté energie pro lokální topeniště na území Ostravska.
2. PZKO (Program kvality zlepšování ovzduší, který má zajistit plnění emisních limitů do roku 2020) - čtvrtletní informace o plnění programu.
3. Informace na webových stránkách MSK, jaké pokuty dostaly firmy za překračování emisních limitů za posledních 5 let.
4. Restrukturalizaci průmyslu (vzor v Německu, přenos know-how, např. Essen)
5. Intenzivní jednání s Polskem a koordinovaný postup na snížení smogu v přeshraniční oblasti, tlak přes EU.
6. V rámci Kotlíkových dotací podporu kotlů pouze na čisté a obnovitelné zdroje.
7. Komfortní veřejnou dopravu, bezpečné a bezplatné parkování v rámci Park&Ride systému + koncepční řešení v této oblasti tak, aby se lidem opravdu vyplatilo.
8. Řízený a urychlený přechod osobní a nákladní dopravy na nízkoemisní standardy.

Podpis: účastníci happeningu Ticho smog nevyřeší 23. 2. 2017

ODKAZY:

https://moravskoslezsky.denik.cz/zpravy_region/priblizne-tri-stovky-lidi-v-ostrave-demonstrovaly-za-cisty-vzduch-20170223.html

https://ostrava.idnes.cz/happening-za-cisty-vzduch-v-ostrave-dbr-/ostrava-zpravy.aspx?c=A170223_194827_ostrava-zpravy_jog

<https://www.novinky.cz/vase-zpravy/moravskoslezsky-kraj/ostrava-mesto/5068-42757-demonstrace-za-cisty-vzduch-na-ostravsku.html>

II. SMOGOVÝ PLES, ROTSCCHILD PALACE

V dubnu již podruhé proběhl v prostorách vítkovického Rotschild Palace (<http://www.rothschild-palace.cz>) smogový ples, kterým ukončujeme smogovou sezónu. Hráli Banda del caffe a na smogová témata improvizovalo Impěčko.

III. DEN ZEMĚ

Na Den Země 2017 v Ostravě se u prezence zaregistrovalo a nabízených aktivit zúčastnilo 766 návštěvníků, včetně 200 lidí ze široké veřejnosti. Celkem Den Země navštívilo 966 návštěvníků. Čisté nebe připravilo ve spolupráci s dobrovolnicí Kateřinou Raszkovou program pro děti týkající se znečištěného ovzduší.

Dobrovolnice Čistého nebe s dětmi (foto: Anna Plošková)

IV. ŠVÉDSKÁ AMBASÁDA V PRAZE SE ROZHODLA PODPOŘIT ČISTÉ NEBE

Zástupci švédské ambasády se rozhodli podpořit Čisté nebe a za to jsme moc rádi. Prvního dubna se na švédské ambasádě v Praze konal bleší trh, jehož výtěžek poputoval na konto Čistému nebi. Celkem jsme získali 47 000 Kč.

OTEVŘENÁ ZAHRADA Bleší trh a legrace pro celou rodinu

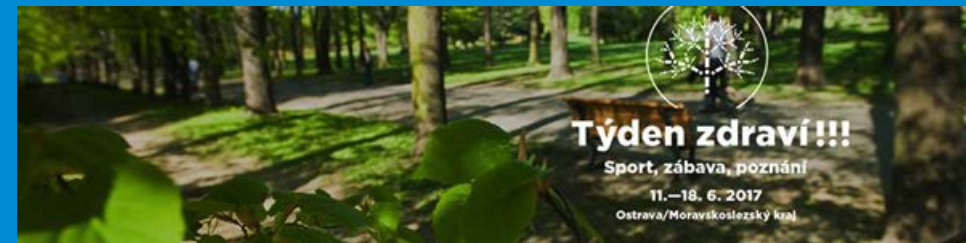
Prvního dubna otevře Velvyslanství Švédska poprvé v historii svou zahradu pro širokou veřejnost. Zábava čeká nejen na rodiny s dětmi: přijďte zakusit tradiční švédskou "fikku" (zakoupit si můžete kávu se skořicovým šnekem), děti si vyloví překvapení v oblíbené švédské hře Rybolov, v rámci workshopu si vyrobte vlastní šperky ze zbytkového materiálu IKEA a porozhlédněte se, co by se vám hodilo z blešího trhu - stoly se budou prohýbat pod spoustou oblečení, porcelánu, dekorací, CD a DVD, obrazů a dalších skvostů, vše za symbolickou cenu. Veškerý výtěžek půjde nadaci Čisté nebe, ostravské neziskové organizaci, která pečuje o kvalitu životního prostředí.

Akcí odstartujeme týdenní maraton aktivit, kterými ve spolupráci s mnoha partnery představíme současný trend oběhové ekonomiky a přemýšlení o udržitelnějším světě.

Adresa: Úvoz 13, Hradčany (vchod z Promenády Raoula Wallenberga)

Kdy: Sobota 1. dubna 11 - 15 hod. Kde: Velvyslanství Švédska

V. KONFERENCE WHO V OSTRAVĚ

Čisté nebe ve spolupráci s městem Ostrava bylo zodpovědné za doprovodný program v rámci Týdne zdraví při příležitosti konference Světové zdravotnické organizace v Ostravě na téma ovzduší (jednalo se o besedy v centru PANT):

<https://tydenzdravi.ostrava.cz/>

VI. INICIATIVY PROTI SMOGU

KRAKOWSKI ALARM SMOGOVY (KAS)

<https://www.krakowskialarmsmogowy.pl/>

Úspěšná polská nezisková organizace, která v rámci besedy předvede zkušenosti z Krakova s řešením problematiky špatné kvality ovzduší. Seznámení s kampaněmi KAS a primárními cíly.

LABKA OSTRAVA

<https://labka.cz/wiki/doku.php?id=start>

Spolek, který tvoří městskou senzorickou síť na měření kvality ovzduší a zastupuje lokální inovace. Představení hlavních cílů projektu, aktuální stav, možnosti spolupráce s městskými institucemi.

Debata **Na kole do města** - jak zlepšit podmínky cyklistické a městské dopravy v Ostravě?

VII. NÍZKOEMISNÍ ZÓNY A ANTIFOSILNÍ ZÁKON

Panelová diskuse na téma ovzduší.

Témata diskuse:

NÍZKOEMISNÍ ZÓNY

(MUDr. Miroslav Šuta, Centrum pro životní prostředí a zdraví).

Zkušenosti z Německa, Dánska, Švédska včetně srovnání s Ostravou a výsledky měření ultra jemných částic na různých místech v Ostravě.

ANTIFOSILNÍ ZÁKON

(Jiří Koželouh, programový ředitel, Hnutí Duha)

Jak by přijetí zákona pomohlo České republice ke zlepšení kvality ovzduší? Rozbor zákona i v širším pojetí ve smyslu „snižování závislosti na fosilních palivech jako řešení příčiny znečištění ovzduší“.

ODKAZY:

<https://ostrava.rozhlas.cz/ostrava-hosti-konferenci-who-ministri-jednaji-o-strategii-ochrany-zivotniho-6951097>

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10122978233-udalosti-v-regionech-ostrava/417231100030612-udalosti-v-regionech/>

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096902795-studio-6/217411010100613/obsah/551045-konference-who-v-ostrave>

VIII. ČISTÉ NEBE SI PŘEBÍRÁ NOVÝ ŘEDITEL

Nikola Carić převzal 1. srpna 2017 funkci ředitele. Ke své motivaci připojit se k organizaci dodává: *„Pocházím z Olomouce a když jsem se přestěhoval do Ostravy, začal jsem trpět respiračními problémy. Vzhledem k tomu, že mám malé děti, není mi stav ovzduší lhostejný.“* V současné době v rámci své práce řeší především mezinárodní projekt spolupráce s Polskem, je členem expertní skupiny Kraje - Čistý Moravskoslezský kraj a také zpracovává běžnou provozní agendu.

Ve spolupráci s Čistým nebem, vznikl tým **Dustee**, který pracuje ve startupovém akcelérátoru GREEN LIGHT na projektu chytrých senzorů znečištění ovzduší.

Nikola Carić, nový ředitel

IX. KONFERENCE VISEGRAD MANIFESTO ON AIR QUALITY!

Navázání spolupráce s organizacemi Levego - Maďarsko, Warszawski alarm smogowy - Polsko v oblasti výměny zkušeností se zdroji znečištění ovzduší těchto zemích. Proběhla výměna zkušeností v oblasti možností financování našich organizací, vyměnili jsme si též zkušenosti z praxe v boji proti znečištění ovzduší a dohodli jsme se na několika společných projektech, které prohloubí naši spolupráci.

<http://www.cistenebe.cz/aktuality/fejjetony/472-konference-visegrad-manifesto-on-air-quality>

Partneři projektu Visegrad manifesto on air quality

X. ŘEDITEL BYL ZVOLEN ČLEMEM RADY

Od prosince roku 2017 jsme členy rady Zeleného kruhu. Zelený kruh je asociace 27 významných ekologických nevládních organizací působících v České republice. Tato organizace byla založena v roce 1989.

XI. ZRUŠENÍ ČÁSTI PROGRAMU ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ OSTRAVSKÉ AGLOMERACE

„Nejvyšší správní soud dal stěžovateli za pravdu v tom, že programu zlepšování kvality ovzduší schází některé povinné náležitosti. Konkrétně se jedná o harmonogram uplatňování jednotlivých opatření, který má zajistit včasné a účinné naplňování cílů Programu a zároveň jeho účinnou kontrolu a revizi. Dále se jedná o vyčíslení očekávaného přínosu jednotlivých opatření za účelem jejich porovnání a prioritizace z hlediska účinnosti. Tyto podmínky přitom Ministerstvu ukládalo zpracované posuzování vlivů Programu na životní prostředí, tzv. SEA,“ říká právnička Petra Marie Giňová z organizace Frank Bold, která ve sporu zastupuje stěžovatele a v první fázi sporu byla i žalobcem, spolu s ostravským spolkem Čisté nebe a panem Vladimírem Burdou.

ODKAZY:

■ <http://www.zelenykruh.cz/o-nas/kdo-jsme>

■ <http://frankbold.org/pro-media/tiskova-zprava/prelomovy-rozsudek-soud-zrusil-cast-programu-zlepsovani-kvality-ovzdusi-ostravske-aglomerace>

XII. OSTATNÍ ZAJÍMAVOSTI A INFORMACE:

• ZAŽÁDALI JSME O GRANT Z NF HYUNDAI (ÚSPĚŠNĚ)

- vznikl z něj projekt Chytře na kotlíkové dotace, který jsme realizovali společně se Zeleným kruhem.

• DOKONČEN NOVÝ SMOGALARM

V dubnu 2017 proběhla na ostravské radnici tisková konference, grant jsme získali z města Ostravy: <http://smogalarm.cz/>

NOVINKY V APLIKACI:

1. Aplikace získala **NOVÝ, MODERNÍ VZHLED**.
2. **NOTIFIKACE:** u vybraných stanic možnost upozornění na špatnou kvalitu ovzduší.
3. **MAPA:** na přehledné mapě České republiky můžete přehledně srovnat, jak se v Česku dýchá.
4. **INFORMACE:** nově obsahuje aplikace záložku o znečišťujících látkách, imisních limitech a vysvětluje index kvality ovzduší.

ODKAZY:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/jedina-v-cesku-aplikace-smogalarm-nove-sama-upozorni-na-spatny-stav-ovzdusi_1704260730_pj

<https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/aktualne/ostrava-podporila-aplikaci-smogalarm>

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/jedina-v-cesku-aplikace-smogalarm-nove-sama-upozorni-na-spatny-stav-ovzdusi_1704260730_pj

<https://polar.cz/zpravy/moravskoslezsky-kraj/cely-ms-kraj/11000008127/smogalarm-informuje-o-ovzdusi-primo-do-mobilu>

<http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/mobilni-aplikace-smogalarm-upozorni-uzivatele-na-zhorseni-ovzdusi>

http://ostrava.idnes.cz/aplikace-smogalarm-je-uspesna-mezi-lidmi-ff0-/ostrava-zpravy.aspx?c=A170425_2321374_ostrava-zpravy_woj

<http://www.patriotmagazin.cz/ovzdusi-v-ostrave-mesto-investuje-do-nove-verze-aplikace-smogalarm/>

- **ČISTÝ KOMÍN V EKO MAGAZÍNU**

Byli jsme pozváni do Eko magazínu televize Polar prezentovat o naší aplikaci Čistý komín

- **TEST ROUŠEK**

Honza Kotlář pro Čisté nebe otestoval roušky a napsal k tomu tento článek, který jsme publikovali na webu Čistého nebe.

- **ŘEDITELKA ANNA PLOŠKOVÁ O SMOGOVÉ SITUACI NA OSTRAVSKU V NEDEJ SE:**

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10782831463-nedej-se-plus/217562248410007-ticho-smog-nevyresi/>

ODKAZY:

<https://polar.cz/porady/eko-magazin/eko-magazin-11-04-2017-17-39>

<http://www.cistenebe.cz/aktuality/fejjetony/466-jak-prezit-smog-test-filtracnich-rousek>

• SMOGOVÁ SITUACE NA ZAČÁTKU ROKU

Ostrava - Přívoz hlásí 134 mikrogramů prachu pm10.

Z @Respimask jsme hromadně objednávali roušky a sdíleli na fb výzvu všem, kdo objednávali s námi: SDÍLEJTE NÁM SVOJI FOTOGRAFII V ROUŠCE!

#smog #nesmogu #tichosmognevyřeší

• KOKSOVNA SVOBODA V AKCI

Kdybyste náhodou nevěděli, odkud se v Přívoze bere hodnota benzo(a)pyrenu 3,6 ng/m³, tak je to odsud (limit 1 ng/m³).

Přitom koksovna plní BAT (požadavek na nejlepší dostupné technologie, splňuje podmínky emisních limitů a podmínky provozu), ALE: jak vidíme, neznamená to vůbec, že by tyto podmínky znamenaly i plnění imisních limitů.

Argumentaci na používání BAT využívá i Arcelor Mittal, takže z hlediska legislativy a integrovaného povolení je vše v pořádku, ale je vše v pořádku i reálně?

ODKAZY:

https://ostrava.idnes.cz/koksovna-privoz-a-vypusteni-skod-livin-d95-/ostrava-zpravy.aspx?c=A170131_2302718_ostrava-zpravy_woj

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

k 31. 12. 2017 (v tis. Kč)

NÁKLADY

Spotřebované nákupy a nakupované služby	412
Osobní náklady	52
Ostatní náklady	7
Poskytnuté příspěvky	2
Náklady celkem	473

VÝNOSY

Provozní dotace	306
Přijaté příspěvky	222
Tržby za vlastní výkony a za zboží	5
Tržby z prodeje majetku	2
Výnosy celkem	535
Hospodářský výsledek před zdaněním	62
Hospodářský výsledek po zdanění	62

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

k 31. 12. 2017 (v tis. Kč)

AKTIVA

Dlouhodobý majetek celkem	0
Krátkodobý majetek celkem	74
Krátkodobý finanční majetek celkem	72
Jiná aktiva celkem	2
Aktiva celkem	74

PASIVA

Vlastní zdroje celkem	41
Výsledek hospodaření celkem	41
Cizí zdroje celkem	33
Krátkodobé závazky celkem	2
Jiná pasiva celkem	31
Pasiva celkem	74

...tady žiji, miluji a dýchám!!!